Onsdagen, 7 juli 2021

P9_TA(2021)0335

Den genetiskt modifierade majsen 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda transformationshändelserna 1507, MIR162, MON810 and NK603

Europaparlamentets resolution av den 7 juli 2021 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda transformationshändelserna 1507, MIR162, MON810 and NK603, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D073423/01 – 2021/2765(RSP))

(2022/C 99/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda transformationshändelserna 1507, MIR162, MON810 and NK603, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D073423/01,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder ([1]), särskilt artiklarna 7.3 och 19.3,

— med beaktande av omröstningen den 17 maj 2021 i den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003, där inget yttrande avgavs,

— med beaktande av artiklarna 11 och 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter ([2]),

— med beaktande av det yttrande som antogs av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) den 25 november 2020, och som offentliggjordes den 13 januari 2021 ([3]),

— med beaktande av sina tidigare resolutioner där parlamentet har invänt mot godkännande av genetiskt modifierade organismer ([4]),

---

([1]) EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

([2]) EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

([3]) Vetenskapligt yttrande från Efsas panel för genetiskt modifierade organismer över bedömningen av användningen av den genetiskt modifierade majsen 1507 × MIR162 × MON 810 × NK603, och klyvningsprodukter, som livsmedel och foder, i enlighet med förordning (EG) nr 1829/2003 (ansökan EFSA-GMO-NL-2015-127), EFSA Journal 2021, 19(1):6348, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2021.6348

([4]) Under den åttonde valperioden antog parlamentet 36 resolutioner med invändningar mot godkännandet av genetiskt modifierade organismer. Parlamentet har dessutom antagit följande resolutioner under den nionde valperioden:
- Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0028).
- Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0029).
- Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre eller fyra av de enskilda tranformationshändelserna MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 och DAS-40278-9 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0030).

— med beaktande av artikel 112.2 och 112.3 i arbetsordningen,

— med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0054).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 89788 (MON-89788-1) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0055).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 och klyvningsprodukterna MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 och NK603 × DAS-40278-9, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0056).

— Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre, fyra eller fem av de enskilda transformationshändelserna Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 och GA21 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0057).

— Europaparlamentets resolution av den 14 maj 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0069).

— Europaparlamentets resolution av den 11 november 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda tranformationshändelserna MON 87427, MON 89034, MIR162 och NK603, och om upphävande av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1111 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0291).

— Europaparlamentets resolution av den 11 november 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0292).

— Europaparlamentets resolution av den 11 november 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre eller fyra av de enskilda tranformationshändelserna MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 och NK603 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0293).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0365).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två eller tre av de enskilda transformationshändelserna MON 87427, MON 89034, MIR162 och MON 87411, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0366).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MIR604 (SYN-IR6Ø4-5) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0367).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON 88017 (MON-88Ø17-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0368).

— Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet av utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan MON 89034 (MON-89Ø34-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2020)0369).

— Europaparlamentets resolution av den 11 mars 2021 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade bomullen GHB614 × T30440 × GHB119 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2021)0080).

— Europaparlamentets resolution av den 11 mars 2021 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MZIR098 (SYN-ØØØ98-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2021)0081).

A. Den 8 december 2015 lämnade Pioneer Overseas Corporation (*sökanden*) in en ansökan om utsläppande på marknaden av livsmedel, livsmedelsingredienser och foder som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 (*den staplade genetiskt modifierade majsen*) i enlighet med artiklarna 5 och 17 i förordning (EG) nr 1829/2003. Ansökan gällde även utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av den staplade genetiskt modifierade majsen för andra ändamål än livsmedel och foder, med undantag av odling.

B. Dessutom gällde ansökan utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av tio klyvningsprodukter av de enskilda transformationshändelser som utgör den staplade genetiskt modifierade majsen. Sex klyvningsprodukter av den staplade genetiskt modifierade majsen har redan godkänts. Utkastet till kommissionens genomförandebeslut omfattar de resterande fyra klyvningsprodukterna.

C. Den 25 november 2020 antog Efsa ett positivt yttrande, som offentliggjordes den 13 januari 2021.

D. Den staplade genetiskt modifierade majsen kommer från en korsning av fyra genetiskt modifierade transformationshändelser för majs och ger tolerans mot herbicider som innehåller glufosinat och glyfosat. Den producerar också tre insektsdödande proteiner (Bt-proteiner eller Cry-proteiner), Cry1F, Cry1Ab och Vip3Aa20, som är giftiga för vissa skadedjur av ordningen fjärilar ([6]).

E. Sökanden har inte lämnat några försöksdata för de fyra klyvningsprodukterna i utkastet till kommissionens genomförandebeslut.

Brist på bedömning av herbicidrester, metaboliter och cocktaileffekter

F. Flera studier visar att herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor leder till en ökad användning av ”kompletterande” herbicider, till stor del på grund av att det uppstår herbicidtolerant ogräs ([7]). Till följd av detta måste man räkna med att den staplade genetiskt modifierade majsen kommer att utsättas för både högre och upprepade doser av glufosinat och glyfosat, och att det således kan finnas högre resthalter i skörden.

G. Frågetecken kvarstår kring huruvida glyfosat är cancerframkallande. Efsa kom i november 2015 fram till att glyfosat sannolikt inte är cancerframkallande, och Europeiska kemikaliemyndigheten kom i mars 2017 fram till att det inte var motiverat med någon klassificering. Däremot meddelade Världshälsoorganisationens särskilda cancerorgan, Internationella centret för cancerforskning, 2015 att de klassade glyfosat som troligtvis cancerframkallande för människor.

H. Glufosinat klassificeras som ett reproduktionstoxiskt ämne i kategori 1B och omfattas därför av uteslutningskriterierna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 ([8]). Godkännandet av glufosinat för användning i unionen löpte ut den 31 juli 2018 ([9]).

I. Bedömning av herbicidrester och deras nedbrytningsprodukter på genetiskt modifierade växter omfattas inte av behörighetsområdet för Efsas panel för genetiskt modifierade organismer (Efsas GMO-panel), och utförs därför inte som en del i godkännandeförfarandet för genetiskt modifierade organismer. Detta är problematiskt eftersom det sätt på vilket

([6]) Efsas yttrande, s. 11, tabell 4.

([7]) Se t.ex. Bonny S, ”Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact”, *Environmental Management*, januari 2016, 57(1), s. 31-48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, och Benbrook, C.M., ”Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years”, *Environmental Sciences Europe*, 28 september 2012, volym 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

([9]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79.

kompletterande herbicider bryts ned av den genetiskt modifierade växten i fråga, samt sammansättningen av nedbrytningsprodukterna (*metaboliterna*) och därmed deras toxicitet, kan styras av själva den genetiska modifieringen ([10]).

J. På grund av särskilda jordbruksmetoder vid odling av herbicidtoleranta genetiskt modifierade växter finns det särskilda mönster för tillämpningar, exponering, förekomst av specifika metaboliter och uppkomst av kombinatoriska effekter som kräver särskild uppmärksamhet. Dessa beaktades inte av Efsa.

K. Det går därför inte att säga att det är säkert för människors och djurs hälsa att konsumera den staplade genetiskt modifierade majsen eller dess klyvningsprodukter.

Brist på gränsvärde för högsta tillåtna resthalter och tillhörande kontroller

L. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 ([11]), som syftar till att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå, bör särskilda gränsvärden för högsta tillåtna resthalter fastställas för livsmedel och foder som framställs i tredjeländer, när användningen av bekämpningsmedel ger upphov till andra resthalter än de som följer av jordbrukspraxis inom unionen. Just detta är fallet när det gäller importerade herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor på grund av den ökade mängden herbicider som används för icke genetiskt modifierade grödor.

M. Enligt Efsas bedömning från 2018 av de befintliga gränsvärdena för glyfosat var emellertid tillgängliga uppgifter otillräckliga för att härleda gränsvärden och värdena från riskbedömningen för glyfosat i förhållande till genetiskt modifierad majs med en EPSPS-förändring ([12]). Den staplade genetiskt modifierade majsen har denna EPSPS-förändring ([13]).

Kvarstående frågor om Bt-toxiner

N. Toxikologiska undersökningar för godkännande av genetiskt modifierade organismer utförs med isolerade Bt-toxiner. Toxikologiska undersökningar som utförs med isolerade proteiner kan tillmätas endast liten betydelse, eftersom Bt-toxiner i genetiskt modifierade grödor, såsom majs, bomull och sojabönor, till sin natur är mer toxiska än isolerade Bt-toxiner. Detta beror på att proteashämmare, som förekommer i växtvävnaden, kan öka Bt-toxinernas toxicitet genom att fördröja deras nedbrytning. Detta fenomen har påvisats i ett antal vetenskapliga undersökningar, bland annat för Monsanto för 30 år sedan, som visade att även förekomsten av extremt låga halter av proteashämmare ökade Bt-toxinernas toxicitet upp till 20 gånger ([14]).

O. Dessa effekter har aldrig beaktats i Efsas riskbedömningar, trots att de är relevanta för alla Bt-växter som godkänts för import eller odling i unionen. Det går inte att utesluta att denna högre toxicitet, som följer av växelverkan mellan proteashämmare och Bt-toxiner, medför risker för människor och djur som konsumerar livsmedel och foder som innehåller Bt-toxiner.

P. Flera studier visar att biverkningar som kan påverka immunsystemet har observerats efter exponering för Bt-toxiner och att vissa Bt-toxiner kan ha adjuvansegenskaper ([15]), vilket innebär att de kan öka de allergiframkallande egenskaperna hos andra proteiner som de kommer i kontakt med.

([10]) Just detta är fallet för glyfosat, enligt Efsas bedömning av de befintliga gränsvärdena för glyfosatrester i enlighet med artikel 12 i förordning (EG) nr 396/2005, *EFSA Journal*, 2018, 16(5):5263, s. 12, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263#.

([11]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG (EUT L 70, 16.3.2005, s. 1). Se skäl 26.

([12]) "Reasoned Opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005", *EFSA Journal*, 2018, 16(5):5263, s. 4. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263.

([13]) Efsas yttrande, s. 12.

([14]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., "Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors", *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, s. 1145–1152, https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051.

([15]) För en översyn, se Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., "An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals", *Journal of Applied Toxicology*, maj 2016, 36(5), s. 630–648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252.

Q. Bedömning av herbicidresters och deras metaboliters potentiella växelverkan med Bt-toxiner omfattas inte av behörighetsområdet för Efsas GMO-panel och utförs därför inte som en del av riskbedömningen. Detta är problematiskt, eftersom rester från besprutning med glufosinat påvisligen stör mikrobiomet, vilket exempelvis kan förstärka immunreaktioner i kombination med Bt-toxiner ([16]).

Bt-grödor: effekter på icke-målorganismer och ökad resistens

R. Till skillnad från användningen av insekticider, där exponering sker vid tidpunkten för besprutning och en begränsad tid därefter, innebär användningen av genetiskt modifierade Bt-grödor att mål- och icke-målorganismer kontinuerligt exponeras för Bt-toxiner.

S. Antagandet att Bt-toxiner uppvisar en enda målspecifik verkningsmodell kan inte längre anses vara korrekt och effekter på icke-målorganismer kan inte uteslutas ([17]). Allt fler icke-målorganismer rapporteras vara påverkade på många sätt. I en nyligen sammanställd översikt omnämns 39 expertgranskade publikationer där betydande negativa effekter av Bt-toxiner rapporteras på många arter ”utanför räckvidden” ([18]). Ett antal icke-målorganismer i unionen kan exponeras för Bt-toxiner genom utsläpp, avfall och gödsel till följd av import av Bt-grödor. Inga effekter på icke-målorganismer utvärderades i riskbedömningen.

T. I riskbedömningen togs ingen hänsyn till utvecklingen av resistens mot Bt-toxiner hos målskadedjuren, vilket skulle kunna resultera i användning av mindre miljösäkra pesticider eller ökade doser och ökat antal appliceringar på den genetiskt modifierade grödan i odlingslandet. Förenta staternas miljövårdsmyndighet planerar att fasa ut många Bt-majshybrider, liksom vissa Bt-bomullssorter, under de kommande tre till fem åren på grund av den ökade resistensen hos insekter mot sådana grödor ([19]).

U. Det har påstått att användningen av Bt-grödor leder till minskad användning av insektsmedel, men i en ny studie publicerad i USA ([20]) konstateras att man i flera analyser av Bt-grödors påverkan på mönster för användningen av bekämpningsmedel inte verkar ha tagit hänsyn till utsädesbehandling, och att minskningarna när det gäller användning av bekämpningsmedel (i synnerhet ”behandlat område”) kopplad till Bt-grödor därmed kan ha överskattats.

V. EU är part i FN:s konvention om biologisk mångfald, av vilken det tydligt framgår att både exporterande och importerande länder har ett internationellt ansvar när det gäller biologisk mångfald.

Upprätthållande av unionens internationella åtaganden

W. I förordning (EG) nr 1829/2003 fastställs att genetiskt modifierade livsmedel eller foder inte får ha negativa effekter på människors eller djurs hälsa eller för miljön, och att kommissionen ska ta hänsyn till alla relevanta bestämmelser i unionslagstiftningen och andra berättigade faktorer som har betydelse för den aktuella frågan vid utarbetandet av beslutet. Sådana legitima faktorer bör inbegripa unionens åtaganden enligt FN:s mål för hållbar utveckling, Parisavtalet om klimatförändringar och FN:s konvention om biologisk mångfald.

([16]) Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., ”Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins”, EFSA supporting Publications, januari 2019, 16(1): 1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551.

([17]) Se t.ex. Hilbeck, A., Otto, M., ”Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment”, *Frontiers in Environmental Science*, 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071.

([18]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., ”Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design”, *RAGES*, 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

([19]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn.

([20]) Douglas, M.R., Tooker, J.F., ”Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops”, *Environmental Science and Technology* 2015, 49, 8, s. 5088–5097, https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g.

X. En rapport från 2017 från FN:s särskilda rapportör om rätten till mat visar att farliga pesticider har katastrofala hälsoeffekter, särskilt i utvecklingsländerna ([21]). FN:s delmål 3.9 för hållbar utveckling syftar till att senast 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark ([22]). Att tillåta import av den genetiskt modifierade majsen skulle öka efterfrågan på denna gröda som behandlats med en herbicid som är reproduktionstoxisk och som inte längre är godkänd för användning i unionen, vilket ökar den exponering som arbetstagare i tredjeländer utsätts för. Risken för ökad exponering bland arbetstagare är särskilt oroande när det gäller herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor, med tanke på de större mängder herbicider som används.

Odemokratisk beslutsprocess

Y. Vid omröstningen den 17 maj 2021 i den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003, avgavs inget yttrande, vilket innebär att godkännandet inte fick stöd av en kvalificerad majoritet bland medlemsstaterna.

Z. Kommissionen erkänner att det är problematiskt att den fortsätter att anta beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer utan stöd från en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna, vilket i allra högsta grad tillhör undantagen för produktgodkännanden i allmänhet men som har blivit norm för beslut om godkännande av genetiskt modifierade livsmedel och foder.

AA. Under den åttonde valperioden antog Europaparlamentet sammanlagt 36 resolutioner med invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer för livsmedel och foder (33 resolutioner) och mot odling av genetiskt modifierade organismer i unionen (3 resolutioner). Under den nionde valperioden har Europaparlamentet redan antagit 18 invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer. Det fanns ingen kvalificerad majoritet bland medlemsstaterna till stöd för godkännande av någon av dessa genetiskt modifierade organismer. Orsakerna till att medlemsstater inte stöder godkännandena är bland annat bristande hänsyn till försiktighetsprincipen i godkännandeförfarandet och vetenskapliga farhågor i samband med riskbedömningen.

AB. Trots att kommissionen själv erkänner de demokratiska bristerna, och trots bristen på stöd från medlemsstaterna och parlamentets invändningar, fortsätter kommissionen att godkänna genetiskt modifierade organismer.

AC. Det krävs ingen ändring av lagstiftningen för att kommissionen ska kunna avstå från att godkänna genetiskt modifierade organismer när det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ([23]).

1. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut överskrider de genomförandebefogenheter som fastställs i förordning (EG) nr 1829/2003.

2. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut inte överensstämmer med unionsrätten, eftersom det inte är förenligt med syftet med förordning (EG) nr 1829/2003, nämligen att, i enlighet med de allmänna principerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 ([24]), skapa en grund för att säkerställa ett gott skydd för människors liv och hälsa, djurs hälsa och välbefinnande samt miljö- och konsumentintressena med avseende på genetiskt modifierade livsmedel och foder, och att samtidigt sörja för att den inre marknaden fungerar effektivt.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra tillbaka sitt utkast till genomförandebeslut.

([21]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx

([22]) https://sdgs.un.org/2030agenda

([23]) Om det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ”får”, inte ”ska”, kommissionen gå vidare med godkännandet, enligt förordning (EU) nr 182/2011 (artikel 6.3).

([24]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

4. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen i en skrivelse av den 11 september 2020 till ledamöterna slutligen erkände behovet att ta hänsyn till hållbarhet när det gäller beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer ([25]). Parlamentet uttrycker dock sin djupa besvikelse över att kommissionen sedan dess har fortsatt att godkänna genetiskt modifierade organismer för import till unionen trots att parlamentet har fortsatt med sina invändningar och en majoritet av medlemsstaterna har röstat emot det.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt gå vidare med utvecklingen av hållbarhetskriterier, med parlamentets fullständiga deltagande. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla information om hur denna process kommer att genomföras och inom vilka tidsramar.

6. Europaparlamentet upprepar sina uppmaningar till kommissionen att inte godkänna några herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor utan att det gjorts en fullständig undersökning av hälsoriskerna förenade med restsubstanser i varje enskilt fall, vilket kräver en fullständig bedömning av resterna från besprutning av sådana genetiskt modifierade grödor med kompletterande herbicider, en bedömning av herbicidnedbrytningsprodukterna och eventuella kombinatoriska effekter, även i den genetiskt modifierade växten själv.

7. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att inte godkänna import, vare sig för livsmedels- eller foderändamål, av någon genetiskt modifierad växt som har gjorts tolerant mot en herbicid med ett verksamt ämne som inte är godkänt för användning i unionen.

8. Europaparlamentet uppmanar Efsa att utreda de väsentliga skillnaderna mellan naturliga Bt-toxiner och de som uttrycks genom syntetiska transgener i genetiskt modifierade grödor, samt att utvidga sin riskbedömning så att man tar hänsyn till alla interaktioner och kombinatoriska effekter mellan Bt-toxiner, de genetiskt modifierade växterna och deras beståndsdelar, rester från besprutning med kompletterande herbicider och miljön samt konsekvenserna för hälsan och livsmedelssäkerheten.

9. Europaparlamentet uppmanar Efsa att inte längre godta toxicitetsstudier som utförs endast på isolerade proteiner, som sannolikt är annorlunda vad gäller uppbyggnad och biologiska effekter än de som växten själv producerar, och att ställa krav på att alla undersökningar görs med vävnad från den genetiskt modifierade växten.

10. Europaparlamentet uppmanar Efsa att begära data om hur konsumtionen av livsmedel och foder från genetiskt modifierade växter påverkar tarmmikrobiomet.

11. Europaparlamentet uppmanar än en gång med eftertryck kommissionen att beakta unionens åtaganden enligt internationella avtal, såsom Parisavtalet om klimatförändringar, FN:s konvention om biologisk mångfald och FN:s mål för hållbar utveckling. Parlamentet upprepar sin begäran om att utkasten till genomförandeakter ska åtföljas av en motivering som förklarar hur de upprätthåller principen om att ”inte vålla skada” ([26]).

12. Europaparlamentet framhåller att det i de ändringar som parlamentet antog den 17 december 2020 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 182/2011 ([27]), som antogs av parlamentet som grund för förhandlingarna med rådet, anges att kommissionen inte ska godkänna genetiskt modifierade organismer om det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna för detta. Parlamentet insisterar på att kommissionen respekterar denna ståndpunkt, och uppmanar rådet att fortsätta sitt arbete och snarast anta en allmän riktlinje i detta ärende.

13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

([25]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf
([26]) Antagna texter, P9_TA(2020)0005, punkt 102.
([27]) Antagna texter, P9_TA(2020)0364.